

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29P/102/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125204815
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125204815.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal.: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúca z matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX a otca neb. F. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľa C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX H., F., I. G., v konaní o pozbavenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka takto

rozhodol:

I. P o z b a v u j e matku C. D., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trv. bytom E. XXX, J., rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. U s t a n o v u j e pre maloletú A. za poručníka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom H., G. XXX, XXX XX F., I. G., ktorý je oprávnený a povinný maloletú A. vychovávať, osobne sa o ňu starať, zastupovať a spravovať jej majetok.

III. P o r u č n í k j e p o v i n n ý 2 krát ročne k 30.06. a 31.12. toho ktorého roka podať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a zdravotnom stave maloletého dieťaťa a jeho iných osobných potrebách.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ svojím návrhom, podaným na tunajší súd dňa 20.06.2025, žiadal o pozastavenie rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a ustanovenie za poručníka. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá A. mu bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 29P/158/2024 – 46 zo dňa 09.09.2024 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka nejavila záujem o starostlivosť o maloletú. Otec maloletej zomrel. Vzhľadom na potrebu uskutočňovať úkony, ktoré presahujú rámec bežných vecí a zanedbávanie starostlivosti zo strany matky, bolo potrebné podľa navrhovateľa podať tento návrh, aby mohol maloletú prihlásiť do predškolskej a školskej dochádzky, zabezpečovať jej zdravotnú starostlivosť, poistenie a podobne.

2. Matka sa k návrhu nevyjadrila, bez ospravedlnenia sa nedostavila na pojednávanie a súd konal v jej neprítomnosti.

3. Opatrovník s návrhom súhlasil.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so správami Mestského K. G. a I. C., oboznámením sa so správou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vyjadrením opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu č.k. 29P/52/2025 ako aj 29P/158/2024 a zistil tento stav:

5. Maloletá A. pochádza z družského pomeru matky C. D. a otca F. B., ktorý dňa XX.XX.XXXX zomrel. Maloletej bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 29P/23/2024 – 24 zo dňa 04.04.2024 z dôvodu, že matka nedokázala po úmrtí otca zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletú. Taktiež zo strany rodiny matky alebo otca nebol zistený v danom čase nikto, kto by starostlivosť o maloletú zabezpečil. Po určitom čase však CDR kontaktoval C. D., brat matky maloletej, ktorý spolu so svojou družkou mal záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletú A.. Po uskutočnení vzájomných interakcií bolo zrejmé, že medzi maloletou a jej ujom sa vytvoril silný citový vzťah. Následne si C. D. podal návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrhu bolo vyhovené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 29P/158/2024 – 46 zo dňa 09.09.2024. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.09.2024. Maloletá v súčasnosti žije so svojim ujom C. D., prechodne v I. G., v obci H., spolu s jeho družkou.

6. Vzhľadom k tomu, že záujem matky o maloletú je minimálny, ak, tak len telefonický a osoba, ktorá má maloletú v náhradnej osobnej starostlivosti potrebuje maloletej uskutočňovať úkony, ktoré presahujú rámec bežných vecí, bol podaný tento návrh. Matka naďalej vedie neusporiadaný spôsob života, o maloletú nejaví záujem, ak tak občas len telefonicky. Na pojednávanie sa nedostavila, o konanie nejavila záujem.

7. Zo správ o prešetrení pomerov navrhovateľa ako aj o povesti z Mestského úradu G. a F. K. I. C. bolo zistené, že žije spolu s priateľkou v 1 izbovom byte s príslušenstvom, ktorý je síce zariadený starším, avšak funkčným nábytkom a udržiavaný v čistote a poriadku. Príjem do domácnosti tvorí príspevok na pestúnsku starostlivosť XX XXX,- Kč, príspevok na úhradu potrieb dieťaťa X XXX,- Kč, prídavok na dieťa XXXX,- Kč. V súčasnosti je navrhovateľ práceneschopný, poberá nemocenské XX XXX,- L., do práce už nenastúpi, keďže obdržal výpoveď. Priateľka navrhovateľa pracuje na polovičný úväzok, jej príjem je XX -XX XXX,- L.. Privyrába si taktiež brigádnicu. V blízkosti žije aj jej rodina, ktorá jej v prípade potreby pomáha so starostlivosťou o maloletú. Maloletá v starostlivosti navrhovateľa a jeho partnerky prospieva, navštevuje pediatra podľa potreby, taktiež má uskutočnené pravidelné preventívne prehliadky. V súčasnosti začne navštevovať predškolské zariadenie. V domácnosti navrhovateľa si zvykla, navrhovateľ spolu s partnerkou jej dokážu nastaviť jasné hranice. Navrhovateľ a partnerku oslovuje mami, tati, vo voľnom čase chodia s ňou na prechádzky, hrajú sa na ihrisku, alebo má odrážadlo motorku. Navrhovateľ nebol trestne stíhaný, ani priestupkovo riešený. V bydlisku má dobrú povesť, ako aj chovanie.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny evidoval rodinu maloletej od októbra 2018, kedy bolo zistené zanedbávanie súrodencov mal. A.. Starostlivosť prevzalo Centrum pre deti a rodinu, resp. neskôr starí rodičia. Maloletá A. sa narodila XX.XX.XXXX, vtedy ešte otec maloletej vo zvýšenej miere užíval alkoholické nápoje, bol agresívny, matka starostlivosť zanedbávala. Starí rodičia zo strany otca pomáhali v starostlivosti, ale z dlhodobého hľadiska rodine nedokázali pomáhať, keďže mali v starostlivosti ich 6 maloletých detí. Maloletá bola často hospitalizovaná a následne umiestnená do M. J.. Hoci bolo matke zabezpečené bývanie samostatne v unimobunke, vrátila sa k svojej matke, kde sa jej narodilo ďalšie dieťa. Svoju dcéru A. v CDR prestala navštevovať. Bolo to v roku 2023. Opakovane bola vyzvaná osobne, ako aj na prípadovej konferencii, aby kontakt s maloletou obnovila, čo síce matka ústne prisľúbila, avšak ku stretávaniu nedošlo.

9. Podľa § 38 ods. 4 zák.č. 36/2005 o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

10. Podľa § 39 ods. 2 zák.č. 36/2005 o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

11. Podľa § 56 ods. 1 zák.č. 36/2005 o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo

nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

12. Podľa § 56 ods. 2 zák.č. 36/2005 o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 57 ods. 1 zák.č. 36/2005, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

14. V predmetnom konaní bolo preukázané, že matka dlhodobo zanedbáva starostlivosť nielen o maloletú A., ale aj o svoje ďalšie maloleté deti. Svoju úlohu matky nezvládla. Tento stav nie je len prechodný, z tohto dôvodu súd neuvažoval o pozastavení výkonu rodičovských práv, ale matku pozbavil rodičovských práv a povinností, keďže napriek dlhodobo prijatým opatreniam, a to od roku 2018 matka nedokázala zmeniť svoj spôsob života a zodpovedne sa postaviť k svojej úlohe matky a prevziať starostlivosť o svoje deti. Súd ju plne pozbavil rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej A.. Vzhľadom k tomuto rozhodnutiu bolo potrebné ustanoviť poručníka. Najvhodnejšou osobou sa javí osoba, ktorá má maloletú v náhradnej osobnej starostlivosti, teda osoba navrhovateľa. Zo správ o povesti je zrejmé, že žije usporiadaným životom so svojou partnerkou v čistom zariadenom bývaní, mal taktiež prácu, aj keď v súčasnosti je PN a dostal výpoveď, je však predpoklad, že prácu si opätovne nájde. Jeho správanie v mieste bydliska je dobré, neboli zistené žiadne negatíva. Súd ho teda ustanovil za poručníka maloletej aj s osobnou starostlivosťou. Vo vzťahu k dávkam, ktoré v súčasnosti poberá na maloletú, by sa nič meniť nemalo. Keďže otec maloletej zomrel, navrhovateľ sa stal jediným zákonným zástupcom maloletej A..

15. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).